

JEAN-PIERRE DEVROEY, *Un monastere dans l'économie d'échanges: les services de transport à l'abbaye Saint-Germain-des-Prés au IXe siècle*, „Annales ESC”, R. 39, 1984, nr 3, s. 570—589.

Artykuł ten jest przyczynkiem do badań nad znaczeniem wymiany handlowej w systemie gospodarki dominialnej. Stanowi on kontynuację badań autora rozpoczętych na przykładzie nadreńskiego opactwa w Prüm, które wykazały aktywność tego klasztoru w handlu dalekosiężnym, jak i prowadzonym w skali regionalnej czy lokalnej. Posługi transportowe, znane z poliptyku opata Irmimiona, obejmowały zarówno transport pieszy (*portatura*), konny, jak i przewóz wozami. J. P. Devroey podkreślił, że w dobrach klasztornych położonych w pobliżu opactwa posługi te świadczone w formie nieograniczonej, natomiast w leżących dalej określano odległość przewozu, rodzaj przewożonych towarów i miejsce dostawy. Przedmiotem transportu było zboże i wino dostarczane do Paryża, Angers, Mans, Orleanu i Quentovik. Działalność handlową opactwa St. Germain-des-Prés potwierdzają przywileje monarsze. W 779 r. zwolnienie celne przyznano kupcom klasztornym, dokonującym transakcji w Rouen, Amiens, Quentovik, Maastricht i Dorstadt. Na mocy przywileju z 846 r. statki należące do klasztoru były zwolnione od opłat celnych na Sekwanie i jej dopływach (Marna, Yonne, Oise, Aisne). Zdaniem J. P. Devroey'a najważniejszym czynnikiem rozwijającym handel w strefie między Loarą a Renem była wielka własność klasztorna.

D. Główka